

KATOLIČKI BOGOSLOVNI FAKULTE UNIVERZITETA U SARAJEVU

INTEGRIRANI FILOZOFSKO – TEOLOŠKI STUDIJ

TEOLOŠKA ANTROPOLOGIJA I			
NAZIV PREDMETA			
Kod	DT-02	Godina studija/semestar	IV./zimski
Nositelj/i predmeta	Doc. dr. sc. Mario Bernadić	Bodovna vrijednost (ECTS)	3
Suradnici		Način izvođenja nastave (broj sati u semestru)	P S V T 45
Status predmeta	Obvezatni	Postotak primjene e-učenja	
OPIS PREDMETA			
Ciljevi ili svrha predmeta	Sustavno predstavljanje kršćanskog teološkog nauka o čovjeku, ljudskoj zajednici i stvorenome vidljivome i nevidljivome svijetu u svjetlu Božje objave.		
Uvjeti za upis predmeta i ulazne kompetencije potrebne za predmet	Opće poznavanje kršćanske vjere, filozofije i povijesti. Poznavanje temelja dogmatskog bogoslovlja.		
Očekivani ishodi učenja na razini predmeta (4-10 ishoda učenja)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Naznačiti ulogu, mjesto i smisao teološke antropologije unutar dogmatskog bogoslovlja, kao i unutar kršćanske teologije uopće; 2. Definirati temeljne termine teološke antropologije; 3. Protumačiti sadržaj Božje objave o svijetu i čovjeku; 4. Usporediti sadržaj kršćanske teološke antropologije s drugim antropološkim nacrtima; 5. Sustavno povezati crkveni i teološki nauk o čovjeku i svijetu. 6. Naznačiti smjernice praktične primjene teološke antropologije u pastoralu Crkve; 		
Kompetencije koje se stječu	Po završetku kolegija očekuje se da student stekne dublji uvid i poznavanje teološke antropologije, te da novostečeno znanje može integrirati sa sadržajem ostalih teoloških traktata i disciplina.		
Sadržaj predmeta detaljno razrađen prema satnici nastave	<ul style="list-style-type: none"> - Mjesto i uloga teologije stvaranja unutar teološke antropologije; - Teologija stvaranja i svjetovne znanosti: povijest problema, slučaj Galileo Galilei, današnji odnos teologije stvaranja i svjetovne znanosti; mogućnosti suradnje i aporijska pitanja; - Teologija stvaranja i biblija: povjesna pozadina, jahvistička i elohistička tradicija, ostali biblijski tekstovi o stvaranju svijeta i čovjeka; Novozavjetni nauk o stvaranju: Isusov nauk, pavlovska i nepavlovska antropologija; - Povjesno-teološki razvoj: inkulturacija biblijske objave u antičkoj sredini; kršćanska apologetika i sučeljavanje s gnozom; Marcijonovo krivovjerje i reakcija Crkve; Stvaranje iz ničega i pitanje stvaranja vremena; Teologija stvaranja u skolastici: tomističko i nominalističko poimanje naravi i milosti; Novija teologija stvaranja: De Chardinov pokušaj pomirenja kršćanske objave i evolucionizma; enciklika Humani generis i novi dijaloški stav Crkve naspram evolucionizma; 		

KATOLIČKI BOGOSLOVNI FAKULTE UNIVERZITETA U SARAJEVU

INTEGRIRANI FILOZOFSKO – TEOLOŠKI STUDIJ

	<ul style="list-style-type: none"> - Kršćansko shvaćanje čovjeka i tajna čovjekovog grijeha; smisao stvaranja i dobrota stvorenja; povijesno-teološki nauk o istočnome grijehu; pitanje spasenja nekrštene djece; - Problem zla u svijetu u kontekstu općeg teodicejskog pitanja: Epikurovo postavljanje problema; antički pokušaji pronalaska odgovora; Nadvladavanje zla i patnje u budizmu; Biblijski odgovor na pitanje zla i patnje u svijetu: starozavjetni i novozavjetni odgovor; - Božje stvaranje razumnih nevidljivih stvorenja: demoni i anđeli; - Pitanje Božje milosti: Problem: još uvijek aktualna problematika ili relikt nekog arhaičnog svjetonazora; mjesto i uloga nauke o milosti u kršćanskoj teologiji i nauku Crkve; Temeljni pojmovi: stvorena i nestvorena milost, izvanjska, unutarnja, ulivena, posvećujuća ... - Starozavjetne pretpostavke nauka o milosti: prijateljstvo s Bogom i teologija Saveza; pitanje grijeha i njegovog oproštenja; - Novozavjetni nauk o milosti: evanđelja, pavlovski i ivanovski tekstovi; Jakvljeva poslanica; - Patristički razvoj: općenite razlike istočne i zapadne teološke misli, pelagijanska rasprava i pobjeda augustinizma; - Skolastički nauk o milosti: pitanje suodnosa naravnog i nadnaravnog reda u tomizmu i nominalizmu; Duns Skotovo promišljanje naravi Božje moći i reda spasenja. - Protestantizam i odgovor Tridentskog sabora: povijesna pozadina problema: stanje Crkve prije reformacije; Lutherovo iskustvo vjere i osobne teološke pretpostavke; reformatorski stav o milosti; pitanja suodnosa vjere i djela; Odgovor Tridentskog sabora; - Schleirmacher i odstupanje od protestantske ortodoksije, te Barthov pokušaj povratka istoj; Barthova kritika analogie entis; - Unutarcrkvene rasprave o milosti u Novom vijeku: pitanje spasenja predaka novoobraćenih urođenika i začetak nauka o anonimnim kršćanima: Franjo Suarez; Kasnije rasprave: Rosmini i de Lubac. - Pitanja nauka o milosti danas: južnoamerička politička teologija: Crkva kao sakrament Duha Svetoga i pitanje milosti kao pitanje adekvatne vjerske prakse; von Balthasarova kritika radikalnih katoličkih pokreta; 					
Vrste izvođenja nastave:	☒ predavanja ☐ seminari i radionice ☐ vježbe ☐ on line u cijelosti ☐ mješovito e-učenje ☐ terenska nastava			☒ samostalni zadaci ☒ multimedija ☐ laboratorij ☐ mentorski rad ☐ (ostalo upisati)		
Obveze studenata	Redovito pohađanje nastave i aktivno sudjelovanje.					
Praćenje rada studenata (<i>upisati udio u ECTS bodovima za svaku aktivnost tako da ukupni broj ECTS</i>)	Pohađanje nastave	Da	Istraživanje		Praktični rad	
	Kolokviji	Da	Esej		(Ostalo upisati)	
	Referat	Da	Seminarski rad		(Ostalo upisati)	

KATOLIČKI BOGOSLOVNI FAKULTE UNIVERZITETA U SARAJEVU

INTEGRIRANI FILOZOFSKO – TEOLOŠKI STUDIJ

<i>bodova odgovara bodovnoj vrijednosti predmeta):</i>	Pismeni ispit	Da	Eksperimentalni rad		(Ostalo upisati)			
	Usmeni ispit	Da	Projekt		(Ostalo upisati)			
Način ocjenjivanja i vrednovanja rada studenata tijekom nastave i na završnom ispitu	Dva pismena kolokvija i završni usmeni ispit.							
Obvezna literatura (dostupna u knjižnici i putem ostalih medija)	Naslov			Broj primjeraka u knjižnici	Dostupnost putem ostalih medija			
	L. NEMET, <i>Teologija stvaranja</i> , KS, Zagreb, 2003.							
	A. MATELJAN, <i>Obdareni ljubavlju. Uvod u teologiju milosti</i> , CS, Split, 2006.							
	J. RATZINGER/Benedikt XVI., <i>U početku stvari Bog. Promišljanja o stvaranju i grijehu</i> , Verbum, Split, 2008..							
Dopunska literatura	F. COURTH, <i>Kršćanska antropologija. Bog – čovjek – svijet</i> , UPT, Đakovo, 1998.; Flick M. – Alsزeghy Z., <i>Temelji teološke antropologije</i> , (skripta), Sarajevo 1983.; I. KEŠINA, <i>Stvaranje evolucijom</i> , CS, Split, 2012.; F. FACCHINI, <i>Izazovi evolucije</i> , KS, Zagreb, 2011.; V. BAJSIĆ, <i>Na rubovima Crkve i civilizacija</i> , KS, Zagreb, 1972.; K. RAHNER, <i>Zur Theologie des Todes</i> . u: <i>Quaestiones Disputatae</i> (2), Izdano od K. Rahnera i H. Schliera, Verlag Herder Freiburg, Zweite Auflage, 1958.; L. BOROS, <i>Mysterium Mortis. Der Mensch in der letzten Entscheidung</i> . Walter-Verlag Olten und Freiburg im Breisgau, Siebte Auflage, 1967.							
Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje utvrđenih ishoda učenja	Anketa							
Ostalo (prema mišljenju predlagatelja)								